

Onderzoek naar gereduceerde bodembewerking en groenbemesters

Bert Van Gils, Koen Willekens

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) zit in een Europees consortium van onderzoeksinstituten dat het TILMAN-ORG project gaat uitvoeren. Het ILVO werkt mee aan meerdere onderdelen van het project, waaronder proefveldonderzoek, en gaat ook een samenwerking aan met Inagro, Afdeling biologische productie.

TILMAN-ORG, waarvoor staat dat?

TILMAN-ORG is een afkorting voor de Engelstalige projecttitel: “Reduced **TIL**lage and green **MAN**ures for **ORG**anic cropping systems”, ofwel vertaald: “Gereduceerde bodembewerking en groenbemesters voor duurzame biologische teeltsystemen”. Dit najaar zal het project en het specifieke proefopzet voor feedback aan de telers voorgesteld worden via de biobedrijfsnetwerking.

Doel: verbeteren van biologische teeltsystemen

Biologische landbouwsystemen dragen bij aan de gezondheid van het leefmilieu, in belangrijke mate door de grote aandacht voor bodemkwaliteit en bodembiodiversiteit. Er bestaan een aantal technieken en hulpmiddelen voor het

behalen en behouden van een goede bodemconditie. Deze technieken kunnen echter nog verbeterd worden, ook voor toepassing in de biologische teeltsystemen. De doelstellingen van het project beperken zich niet tot verbeteringen met oog op het milieu, maar van het gehele biologische teeltsysteem: (1) een verhoogde gewasproductie en betere benutting van nutriënten, (2) een doeltreffende onkruidbeheersing, (3) een toegenomen biodiversiteit en (4) een lagere voetafdruk voor koolstof (meer opslag en minder uitstoot van broeikasgassen uit de bodem).

Een belangrijk deel van het TILMAN-ORG project zal zich focussen op gereduceerde grondbewerking en gebruik van groenbemesters als hulpmiddelen voor het bereiken van de doelstellingen. De onderzoekers zullen de effecten bestuderen op het recycleren van nutriënten in de bodem, de koolstofopbouw en biologische stikstoffixatie. Een belangrijke uitdaging hierbij is het ontwikkelen van strategieën voor een doeltreffende onkruidbeheersing.

Foto: Inzaai en ontwikkeling grasklaver op het biologisch proefperceel van het ILVO.

Wat nemen ILVO en Inagro voor hun rekening?

De Vlaamse partners – ILVO en Inagro – zullen een voorbeeldstudie uitvoeren met verzameling van gegevens via twee veldproeven. Ten eerste wordt er een tweejarige proef uitgevoerd op een biologisch perceel van het ILVO, ingezaaid met grasklaver in 2010 (zie foto). In het jaar 2012 zal er prei geteeld worden als testgewas met in het najaar de inzaai van een groenbemester. De focus van het onderzoek ligt hierbij op de impact van tijdstip en intensiteit van bodembewerking op de benutting van stikstof en fosfor (afkomstig van de groenbemester) door het volggewas. Een extra factor in het experiment bestaat uit het toedienen van compost in het najaar van 2012, vóór het inzaaien van de groenbemester. Het experiment zal op een gelijkaardige wijze voortgezet worden in 2013. Daarnaast wordt een bestaand experiment op een perceel van Inagro opgevolgd. Dit bestaat uit stroken van een perceel die een kerende of een niet-kerende grondbewerking toegewezen kregen. Bij deze proef wordt dezelfde opeenvolging van gewassen gepland in 2012 en 2013 als deze bij de proef op het ILVO.

Met de veldproeven kijken de onderzoekers naar het nutriëntenbeheer in teeltsystemen met gereduceerde groundbewerking en gebruik van zowel groenbemesters als een extra bemesting onder de vorm van compost. Afbraak en integratie in de bodem van groenbemesters en de interactie met de bijkomende bemesting zullen onderzocht worden, ook in relatie tot gewasgroei en nutriëntenbenutting. De onderzoekers kunnen voortbouwen op de reeds verworven kennis en ervaring met veldproeven en bodemonderzoek van het ILVO en Inagro.

Het project krijgt nog een webpagina, waarvan het adres later bekend zal gemaakt worden.

Het TILMAN-ORG project kadert binnen het CORE Organic II ERA-NET en wordt financieel ondersteund door de Vlaamse Overheid (Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling) met gedeeltelijke EU-cofinanciering.

Contactpersoon: Koen Willekens (ILVO)

Tel: +32 (0)9 272 26 76

E-mail: koen.willekens@ilvo.vlaanderen.be